

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614207306
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614207306.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci navrhovateľa: Z. Z. L. C. I., K. : XX XXX XXX, T. U. XXXX/XX, T. X, zastúpeného: Fridrich Paľko, s. r. o., IČO: 36 864 421, Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Y. W., W. X.X.XXXX, F. Y.C. Š. XXX/XX, N. právne zastúpená JUDr. Ľubomíra Bašistová Virová, advokátka, so sídlom Zimná č. 42, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 1.222,91 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporkyni trovy konania vo výške 143,62 Eur na účet právnej zástupkyne odporkyne, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal na tunajší súd návrh dňa 17.4.2014 ktorým žiadal, aby súd zaviazal odporcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť zmenkovú sumu 1.222,91 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.222,91 Eur od 2.5.2011 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 1.222,91 Eur od 15.6.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy teda 4,08 Eur a náhradu všetkých trov konania podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie).

Návrh odôvodnil tým, že v časti údaje o pohľadávke uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 15.6.2010 na sumu 1.222,91 Eur, pričom do jej textu bol počatý záväzok odporcu zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 2.5.2011. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa.

Indosant predložil zmenku k zaplateniu, ale vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu ani z titulu zmenkovej sumy, ani z titulu úrokov, preto žiadal, aby ho súd v zmysle čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č.861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom.

Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, odporca ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Navrhovateľ určil ako príslušný súd podľa bydliska odporcu, v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a) Nariadenia, príslušnosť okresného súdu podľa oznámenia Slovenskej republiky Komisií.

Rozsudkom 10C/67/2014-21 zo dňa 24.6.2014 súd návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Po odvolaní navrhovateľa proti rozsudku, Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 6Co/735/2014 - 52 zo dňa 30.6.2015 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že úlohou súdu v ďalšom konaní bude postupovať podľa článku 5 a nasledujúcich Nariadenia, pričom je povinný zistiť skutkový stav veci a spôsob vykonania dôkazov určí sám (článok 9 Nariadenia) v rámci možností daných mu článkami 7 až 9 Nariadenia. Účastníci aj v tomto konaní sú povinní prispieť k zisteniu skutkového stavu a súd má možnosť danú v článku 4 Nariadenia požiadať stranu sporu, aby predložila ďalšie informácie a dokumenty, teda aj listinné dôkazy, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci. Nesprávnym je taký výklad článku 4 Nariadenia, ktorý vzbudzuje dojem, že súd nemá k dispozícii iné dôkazné prostriedky, ako príslušné tlačivá a v zásade nemá možnosť oboznámiť sa s inými písomnými dôkazmi, napríklad so spotrebiteľskou zmluvou. Cieľom nariadenia nie je obmedziť sudcov pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci, ale umožniť im využívanie technických a iných prostriedkov v záujme toho, aby dokazovanie prebehlo čo najjednoduchším a najmenej zaťažujúcim spôsobom. Z článkov 8 a 9 Nariadenia pritom jednoznačne vyplýva, že aj v európskych konaniach s nízkou hodnotou sporu je zachovaná možnosť sudcu vykonať potrebné dokazovanie a nariadiť ústne pojednávanie, pokiaľ to považuje za potrebné.

Zmenky, ktorými sa zabezpečujú spotrebiteľské úvery, okrem všeobecných náležitostí podľa zákona č. 191/1950 Sb. musia spĺňať aj ďalšie náležitosti ustanovené zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a platnosť zmenky preto je potrebné skúmať aj z hľadiska, či prípadne nejde o absolútne neplatný právny úkon v zmysle §39 OZ pre rozpor so zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, prípadne aj so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý s účinnosťou od 1.1.2011 (§17 ods. 3 v znení účinnom do 30.4.2014) zabezpečenie splnenia spotrebiteľského úveru zmenkou úplne vylučuje. S účinnosťou od 1.5.2014 tento zákaz je zakotvený v §5a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a vzťahuje sa na splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy všeobecne. Správne preto súd prvého stupňa v danej veci skúmal (ne)platnosť zmenky aj z hľadiska, či prípadne nejde o absolútne neplatný právny úkon podľa §39 Obč. zák. pre jeho rozpor so zákonom 258/2001 Z.z.

Konanie podľa Nariadenia je zásadne písomné (čl. 5 Nariadenia), avšak súd v zmysle článku 5 ods. 1 Nariadenia je oprávnený rozhodnúť, či je na účely zisťovania skutkového stavu potrebné nariadiť ústne pojednávanie. Ústne pojednávanie však nie je povinné a súd je oprávnený vykonať dôkazy bez ústneho pojednávania, čo v prípade listín zabezpečených súdom ex offo znamená ich doručenie účastníkom a umožnenie sa k nim vyjadriť (§ 123 O.s.p.).

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Účastníci konania boli v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. písomne poučení v uznesení zo dňa 7.8.2015. Účastníci konania sa na pojednávanie vo veci určené na deň 8.12.2015 nedostavili. U oboch mal súd doručenie predvolania riadne preukázané, lehota na prípravu na pojednávanie bola u účastníkov zachovaná. Obidvaja účastníci konania svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti účastníkov konania, pričom pri rozhodovaní prihliadol na obsah spisu a vykonané listinné dôkazy.

Navrhovateľ podal návrh podľa Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa čl. 2 Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov.

Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Na prejednanie veci v zmysle čl. 5 ods. 1 tohto Nariadenia, súd nariadil vo veci ústne pojednávanie, pretože to považoval za potrebné v súvislosti s posudzovaním vyplňovacieho práva na zmenku ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskom právnom vzťahu, ktorý nepochybne vznikol medzi pôvodným veriteľom T. s. r. o. a odporkyňou.

Navrhovateľ namietal procesný postup súdu, ktorým súd vytýčil pojednávanie ako nesprávny z dôvodu, že súd mal povinnosť rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia a toto uznesenie riadne odôvodniť. V zmysle cit. ustanovenia rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť je súd povinný podľa uvedeného článku vety tretej a štvrtej v prípade odmietnutia žiadosti niektorej zo strán o nariadenie ústneho pojednávania, čo sa nevzťahuje na tento prípad.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

V prejednávaní veci samotná zmenka nie je jediným dôkazom, na základe ktorého môže súd v tejto veci rozhodnúť. V danej veci nielen možno, ale je aj nevyhnutne potrebným posudzovať kauzálny vzťah viažuci sa k zmenke. Keďže v predloženej zmenke nie je žiadna zmienka o kauze, na základe ktorej bola vystavená a súčasne navrhovateľ na preukázanie svojho nároku iné listinné dôkazy nepredložil, súd preto pristúpil k zadováženiu listín preukazujúcich danú kauzu, o ktorej získal vedomosti, keď v jednotlivých veciach pôvodného majiteľa zmenky bol činný ako exekučný súd.

Súd vykonaným dokazovaním z predložených dokladov, zmenky, oboznámením sa s exekučným spisom sp. zn. 7Er/937/2012, úverovou zmluvou, s vyjadreniami navrhovateľa a odporkyne a zistil tento skutkový a právny stav :

Odporkyňa dňa 15.6.2010 uzatvorila s právnym predchodcom navrhovateľa, spoločnosťou T., s.r.o. zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX, z ktorej vyplýva, že spoločnosť T., L.r.o. poskytla odporkyňi ako fyzickej osobe úver vo výške 600,- Eur a odporkyňa sa zaviazala tento úver spolu s poplatkom vo výške 396,- Eur, uhradiť v 6 mesačných splátkach po 166,- Eur mesačne počnúc dňom 24.7.2010, v celkovej výške 996,- Eur. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky, ani RPMN.

Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde podľa čl. 14 - dohoda o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časť splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

V zmysle daných Všeobecných obchodných podmienok bola vystavená neúplná zmenka (blankozmenka), kde spoločnosť T., s.r.o. vystupovala ako remitent a odporca ako vystaviteľ.

Vzhľadom na to, že odporca úver nesplácal riadne a včas, čím sa stal dlh v zmysle dohodnutých podmienok splatný, vyplnila spoločnosť T.Ď., s.r.o. zmenku odporcu v zmysle dohody o vyplnení zmenky na sumu 851,13 Eur s dátumom začiatku úročenia od 27.3.2011.

Z uznesenia tunajšieho súdu 7Er/937/2012 zo dňa 22.11.2012 súd zistil, že spoločnosť T. s.r.o. ako oprávnený podala návrh na vykonanie exekúcie proti odporkyňi ako povinnej na vymoženie zmenkovej sumy 1.222,91 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 1.222,91 Eur od 2.5.2011 do zaplatenia, zákonného úroku 6% ročne zo sumy 1.222,91 Eur od 15.6.2011 do zaplatenia a trovy konania 321,11 Eur. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25.9.2013. Exekučným titulom v tomto prípade bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR XXXXX/XX zo dňa 30.9.2011, ktorý rozhodol na základe zmenky. Spoločnosť T., s.r.o. indosovala zmenku na navrhovateľa.

Podľa § 123 O.s.p., účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Súd v zmysle čl. 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 doručoval odporkyni kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným "C" tlačivom na odpoveď, zmenku a obidvom účastníkom konania uznesenie 7Er/937/2012 a úverovú zmluvu.

Odporkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že navrhuje žalobu zamietnuť a priznať trovy konania, poukazuje na skutočnosť, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a ide o nekalé obchodné praktiky zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Poukázala na ustanovenia § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zák. č. 191/1950 Zbierky o zmenkách a smernicu 93/2013 EHS. Tiež poukázala na rozhodnutia iných súdov. Podmienky úverovej zmluvy, ktoré obsahujú dohodu o blankozmenke nemohla ovplyvniť, pretože sú písané malým písmom, je tam množstvo odborných termínov, ktoré nepochopila.

Odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne zaslala súdu písomné vyjadrenie, v ktorom poukázala na to, že uzavrela zmluvu o úvere, ktorej súčasťou a podmienkou na jej uzatvorenie bolo aj vystavenie zmenky. Zmluvu o úvere uzatvárala ako spotrebiteľ, bola uzatváraná na formulári vyhotovenom právny predchodcom navrhovateľa. Text zmluvy, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, Dohoda o vyplnení zmenky a že vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom boli vytlačené malými písmenami. Zmluvu o úvere, ktorú uzavrela je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Právny predchodca navrhovateľa previedol na navrhovateľa zmenku napriek tomu, že o nároku zo zmenky bolo rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Navrhovateľ vedel o tejto skutočnosti a pri nadobúdaní zmenky konal vedome na jej škodu ako dlžníka. Zmenková suma v čase jej vyplnenia mala byť maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva, vo výške 30% istiny. Ide o úkon absolútne neplatný podľa § 39 OZ, pre rozpor so zákonom č. 258/2011 Z.z. Ani zmenkový úrok nebol stanovený na základe dohody a zmenkový úrok 0,25% denne je v rozpore s dobrými mravmi, plnenie je v hrubom nepomere vo vzťahu k zabezpečovanej zmluvnej povinnosti a v zmysle Smernice 93/13/EHS je podmienkou výslovne nekalou.

Predmetom konania je spor zo zmenky a preto súd skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti vyplývajúce zo zákona č. 191/1950 Zb.

Podľa čl. I, § 75 zák. č. 191/1950 Zb., zákon zmenkový a šekový v znení neskorších zmien a predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Predložená zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku a je vyjadrená v jazyku, v ktorom je táto listina písaná, nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, je v nej uvedený údaj zročnosti, miesta kde sa má platiť, tiež meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že žalobca nadobudol zmenku indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola vystavená. Čiže zmenka uvedené formálne náležitosti spĺňa.

Napriek splneniu formálnych náležitostí zmenky, súd podrobil kontrole aj úverovú zmluvu, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou podľa osobitných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z., ako aj všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy, a tiež dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcu zo všeobecných úverových podmienok spoločnosti T. s.r.o., ktoré boli súčasťou úverovej zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa ods. 4 písm. k/ tohto ustanovenia za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Podľa ods. 5 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1,2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Podľa ods. 3, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d), až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o úvere neobsahuje úroky, ani RPMN a preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu podpísania Zmluvy o úvere č. 704500388 zo dňa 15.6.2010 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciú zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa čl. 2 písm. a) Smernice 93/13/EHS na účely tejto smernice "nekalé podmienky" znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje

uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj vtedy, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále totiž je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva zo spotrebiteľskými právami odporkyne, musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa.

Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa uzavreli zmluvu o úvere, ktorej súčasťou boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré obsahujú dohodu o vyplnení zmenky. Dohoda o vyplňovacom práve zmenky je neprijateľná zmluvná podmienka s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, nie je uvedená konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, v zmluve je uvedená len celková výška splátky, nie je z nej zrejmé aká suma je započítaná na istinu, úroky a iné poplatky, chýba údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje 91,25 %. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

K vystaveniu zmenky došlo v rozpore so zákonom, a to konkrétne s ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Podľa tohto ustanovenia v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje plniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou, veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práva zo zmenky. Právny predchodca navrhovateľa zákonný limit zmenkovej sumy vôbec nerešpektoval a zmenku napriek výslovnému zákazu prijal a následne ju previedol na navrhovateľa.

Podľa § 5a zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, s účinnosťou od 1.5.2014, je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou.

Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári spracovanom právnym predchodcom navrhovateľa, pričom tieto podmienky odporkyňa nemala možnosť ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožňuje vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom, či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy. Potreba vystavenia a odovzdania zmenky právnemu predchodcovi navrhovateľa pritom pre odporkyňu priamo vyplývala zo všeobecných úverových podmienok. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Dojednanie o zmenke nezohľadňujúce právne predpisy na ochranu spotrebiteľa odporuje ustanoveniu § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a preto je absolútne neplatné podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka

Dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú tiež pre obchádzanie zákona (§ 39 Občianskeho zákonníka). O obchádzanie zákona ide, ak právny

úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca navrhovateľa snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácií zákona o spotrebiteľských úveroch, dôsledkom čoho je, že odporkyňa by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup navrhovateľa nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Z neplatnej dohody o vyplnení zmenky nemohlo navrhovateľovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Zmenka vystavená v rozpore so zákonom predstavuje absolútne neplatný právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

Keďže si navrhovateľ uplatňoval v tomto konaní právo zo zmenky, ako z cenného papiera a dohoda o vyplnení zmenky a na jej základe vystavená zmenka sú absolútne neplatné podľa ustanovení spotrebiteľského práva, súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že v predloženej zmenke je uvedené číslo, ktoré sa zhoduje vždy s úverovou zmluvou a úverová zmluva je na meno V. W. a zmenka na Y. W.. Tieto nezrovnalosti neboli vysvetlené žiadnou zo strán.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazal navrhovateľa, ktorý v konaní nemal úspech nahradiť odporkyni trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vyčíslených v zmysle § 10 ods. 1 a § 13a vyhl. 655/2004 Z.z. za tieto úkony:

1. prevzatie a príprava zastúpenia	51,45 Eur
2. vyjadrenie k návrhu	51,45 Eur
Spolu	102,90 Eur

Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhl. 655/2004 Z.z.

2 x 8,39 Eur, spolu 16,78 Eur

20% DPH zo sumy 119,68 Eur t.j. 23,93 Eur

Spolu trovy právneho zastúpenia 143,62 Eur

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.